

Төслийн нэр: Сайншанд - Цагаан суварга цахилгаан дамжуулах шугамын төсөл**Төслийн тухай:**

214 км урттай Сайншанд – Цагаан Суварга 220 кВ дамжуулах шугамыг барих болон одоогийн 220/22 кВ Цагаан суварга дэд станцыг өргөтгөхөд ("Төсөл") зориулан 30 сая ам.доллар хүртэлх засгийн газрын зээлийг олгох. Төсөл нь улсын өмнөд бүсэд найдвартай, өртөгт нийцсэн, цэвэр цахилгаан эрчим хүчний нэвтрэх боломжийг нэмж, дамжуулах сүлжээг бэхжүүлэх юм.

Төслийн зорилго:

Зорилго нь цахилгаан дамжуулах дэд бүтцийг сүлжээний өмнөд хэсгийг бэхжүүлэх замаар шинэчлэн, айл өрх, бизнес болон аж үйлдвэрийн хэрэглэгчдэд эрчим хүчний найдвартай дамжуулах явдал юм. Энэхүү төсөл нь одоо байгаа болон шинэ сэргээгдэх эрчим хүчийг улсын өмнөд хэсэгт дамжуулж, үйлдвэрлэлийн өргөжилтийг хурдасгаж, хэрэглэгчдэд бага нүүрстөрөгчийн эрчим хүч нийлүүлэх боломжийг олгоно. Төсөл нь найдвартай цахилгаан сүлжээний холболтыг бий болгох ба эрчим хүчний аюулгүй байдлыг сайжруулахөөр төлөвлөгдөнө.

Шилжилтийн нөлөө:**ETI оноо: [62]**

Ногоон. Төсөл нь цахилгаан дамжуулалтын алдагдлыг бууруулж, эрчим хүчний үр ашгийг сайжруулснаар хүрээлэн буй орчны ашиг тусыг бий болгох, нүүрс хүчлийн ялгарлыг бууруулах төлөвтэй байгаа тул Ногоон чанарт хувь нэмэр оруулах төлөвтэй байна. Мөн төсөл нь нэмж сэргээгдэх эрчим хүчний хүчин чадлыг холбох боломжийг бүрдүүлж, цэвэр, найдвартай цахилгаанаар хангагдсан эдийн засгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх төлөвтэй байна.

Оролцоог дэмжсэн. Улсын өмнөд бүс нутгийн цахилгаан холболтыг бэхжүүлэхээс гадна энэ төсөл нь хүний нөөцийг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор Монгол Улсад Сэргээгдэх Эрчим хүчний сургалтын төвийг байгуулахад Үндэсний Цахилгаан Дамжуулах Сүлжээ ХХК-г (NPTG) дэмжин ажиллана. Энэ нь сэргээгдэх эрчим хүчний салбарын мэргэжлийн ур чадвар болон орон нутгийн ажиллах хүчний бэлэн байдлыг хөгжүүлэхэд төвлөрч, хөдөлмөрийн зах зээлийн шаардлага хангасан боловсон хүчин бэлдэхэд тусална. Залуучууд, эмэгтэйчүүд болон бага ур чадвартай хүн амд зах зээлд хэрэгтэй техникийн ур чадвартай болох боломжийг нээх замаар Төсөл нь ажиллах хүчний чадавхийг бэхжүүлж, ажиллах хүчний олон янз байдлыг дэмжиж, сэргээгдэх эрчим хүчний хөрөнгө оруулалтыг тогтвортой байлгахад хувь нэмэр оруулан.

Нэмэлт байдал:

ЕСБХБ нь төслийн урт хугацааны шинж чанарт тохирсон урт хугацааны санхүүжилт санал болгодог бөгөөд үүнийг орон нутгийн зах зээлээс арилжааны эх үүсвэрээр авах боломжгүй. Мөн ЕСБХБ нь хамгийн сайн олон улсын худалдан авалтын стандартын талаар мэргэжлийн мэдлэгийг олгох ба Төсөл нь тус банкны худалдан авалтын бодлого ба дүрмийг баримтална.

Харилцагчийн мэдээлэл:**Нэр: Монгол улс**

ЕСБХБ-ны санхүүжилт: 30,000,000 ам.доллар хүртэл

Төслийн нийт зардал: 43,600,000 ам.доллар

Байгаль орчин, нийгмийн хамрах хүрээний тойм: ESD шинэчлэлтийн огноо:

Ангилал А (БОНБ 2019). Дорноговь аймгийн Сайншанд–Цагаан Суварга 204 км урттай 220 кВ-ын давхар эргэлтэт өндөр хүчдэл дамжуулах агаарын шугам (ЦДАШ) нь байгаль орчин, нийгмийн (БОН) талаасаа ихээхэн нөлөө үзүүлж болзошгүй шинэ төслийн өндөр хүчдэл дамжуулах шугам бөгөөд ЕСБХБ БОНБ 2019 болон үндэсний болон Европын холбооны хууль тогтоомжид нийцүүлэн бүрэн Байгаль орчин, Нийгмийн нөлөөллийн үнэлгээ (БОННУ) хийх шаардлагатай. Төслийн хүрээнд дамжуулах шугамыг хаалттай эргэлтийн тохиргоогоор бүрдүүлэх замаар Төвийн Эрчим Хүчний Системийн найдвартай байдалыг мэдэгдэхүйц сайжруулж, бүс нутгийн эдийн засгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлнэ БОННУ-ийн багц нь БОННУ гол тайлан, Техникийн хавсралт, Техникийн бус товч танилцуулга (ТБТ), Байгаль орчин, нийгмийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө (БОНУАТ), Байгаль орчин, нийгмийн менежментийн төлөвлөгөө (БОНМТ), Оролцогч талуудын оролцооны төлөвлөгөө (ОТОН), Газар олголт ба нүүлгэн шилжүүлэх хүрээ (ГОНШХ), Биологийн олон янз байдлын менежментийн төлөвлөгөө (БОЯБМТ)-с бүрдэж байгаа бөгөөд, олон улсын зөвлөхөөр бэлтгэгдэн 2025 оны 12 сард 120 өдрийн зөвлөлдөх хугацаанд банкны Мэдээлэл авах бодлогын дагуу олон нийтэд танилцуулсан. Ил тод байдлын үеэр бүх оролцогчдын санал, санал хүсэлтүүд Олон нийтийн зөвлөлдөх тайланд (ОНЗТ) нэгтгэгдэх болно. ОНЗТ нь БОННУ-н дараах ил тод байдлын уулзалтуудын дараа шинэчлэгдэх бөгөөд холбогдох аливаа өөрчлөлтүүдийг БОНУАТ-д тусгагдана.

Энэхүү төсөл нь Монгол Улсын Засгийн газраас санхүүжиж, Эрчим хүчний яамнаар төлөөлөгдөж, төслийн ирээдүйн оператороор Цахилгаан Дамжуулах Үндэсний Сүлжээ (ЦДҮС) ажиллана. ЕСБХБ нь Эрчим хүчний яамтай хамтын ажиллагаатай бөгөөд Чойр–Сайншанд өндөр хүчдэл дамжуулах шугам төсөл (OpID 51505) хамтран ажиллаж бөгөөд Сайншанд дэд станц дээр холбогдон ажиллана. Энэхүү өмнөх хамтын ажиллагаа нь Яамны банкны шаардлагад нийцүүлэн томоохон сүлжээний төслүүдийг хэрэгжүүлэх чадварыг харуулж байгаа ч ТХН болон гүйцэтгэгч хяналтанд байгал орчны чадамжийг бэхжүүлэн ажиллах шаардлага байгаа. Энэхүү төсөлд Эрчим хүчний яам нь тусгайлан ТХН-тэйгээр Хөгжүүлэгчээр ажиллан, ЦДҮС үйл ажиллагааны бэлэн байдлыг дэмжин ажиллана. Банк өмнө нь хамтран хэрэгжүүлсэн төрийн эрчим хүчний дэд бүтцийн үйл ажиллагаанаас олж авсан институцийн туршлага дээрээ суурилан ажиллах болно.

2024–2025 оны явуулсан суурь судалгаагаар төслийн трас дагуу оршин суугчид цөөн бөгөөд Говь нутгийн хэв шинжийн гандуу тал хээр, хагас цөлийн экосистемээр дайран өнгөрдөг болох нь батлагдсан. Төсөл нь олон улсын хамгаалалттай бүс нутгуудаар дайрахгүй боловч гурван орон нутгийн хамгаалалттай бүс нутгаар дамжин, ховор, мөхөж буй ургамлууд болон цоорхой алдсан араатан амьтад, тухайлбал Бөөрөндсөн янгир, Азийн зэрлэг адуу, мөргөлд өртөх эрсдэлтэй шувууд зэрэг Тэргүүлэх Биологийн Оновчтой Онцлог шинжүүдийг (ТБООШ) агуулсан байна. 2022 оны хавар болон 2024 оны намрын шувуудын шилжилт хөдөлгөөний судалгаагаар мөргөлд өртөх эрсдэлтэй өндрүүдэд нислэгийн түвшин бага байх нь тогтоогдсон хэдий ч тодорхой байршлуудад багана байрлалыг нарийвчлан зохицуулах, шувууны чиглүүлэгч ашиглах зэрэг аргууд шаардлагатай бөгөөд эдгээр асуудлыг шийдэх иж бүрэн Биологийн Менежментийн Төлөвлөгөө (БМТ) боловсруулсан байна.

Биет ямар нэг шилжилт хөдөлгөөн гарахгүй гэж тооцож байна, учир нь 25 метрийн эрх бүхий замд малчин, байгууламж эсвэл агуй байхгүй байна. Гэсэн хэдий ч барилгын ажил явж байх үеийн түр болон орон нутгийн бэлчээрийн хязгаарлалт, малчдын амьдралд тодорхой хэмжээгээр нөлөө гарах магадлалтай. Эдгээрийг ГШСТ-ийн дагуу, шаардлагатай тохиолдолд сэргээх төлөвлөгөөний хүрээнд удирдан зохицуулах болно. Газрын эзэмшлийн асуудлыг үндэсний хууль журмын дагуу шийдвэрлэж, Эрчим хүчний яам болон Үндэсний цахилгаан дамжуулах сүлжээ (ЦДҮС) хэрэгжүүлэх болно.

Төслийн шаардлагатай газар ихэвчлэн төрийн мэдэлд байдаг бөгөөд энэ нь Монголын газрын эзэмшлийн системийн дагуу байдаг бөгөөд БОННУ-ийн талбарын судалгааны үеэр 25 м-ийн эрх бүхий зам дагуух хувийн өмчлөлийн эзэмшигч эсвэл малчны баазууд байхгүй байсан. Бэлчээрийн газар нь сум, багийн удирдлагаар зохицуулагдсан уламжлалт ашиглалтын нөхцлийн дагуу ашиглагддаг бөгөөд барилгын хандалтыг Засаг даргын газрын эзэмшлийн шийдвэрээр баталгаажуулна. Трас нь хэд хэдэн хайгуулын лиценз болон нэг идэвхтэй ашиглалтын лицензийн газартай огтлон гардаг бөгөөд энэ нь байгаа дэд станц байрлах Цагаан суваргын лицензтэй талбайг багтаана. Лиценз эзэмшигчид газрын өмчлөх эрхгүй ч хууль ёсоор хамгаалагдсан хайгуулын эсвэл олборлолтын эрхтэй бөгөөд БОННУ нь дамжуулах шугамын ажил нь ашиглалтын дэд бүтэц, үйл ажиллагаанд саад болохгүй гэдгийг харуулж байна. Төсөл Хэрэгжүүлэх Нэгж (ТХН) нь лиценз эзэмшигчид болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллагуудтай шууд хамтран ажиллаж, талбайд нэвтрэх боломжийг зохицуулах, эрдэс бүтээгдэхүүний үйл ажиллагаанд саад учруулахгүй байх, мөн түр зуурын хязгаарлалтууд болон санамсаргүй нөлөөллийг удирдах ГНШТ-г хэрэгжүүлэх бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд эмзэг бүсээс зайлсхийхийн тулд микро байрлал ашиглана.

Барилгын үе шатны нөлөөллүүд нь тоос, дуу чимээ ба чичиргээ, агаар болон усны чанарт түр зуурын нөлөөлөл, экологийн хүлээн авагчидтай холбоотой саад учруулалт, олон нийтийн эрүүл мэнд ба аюулгүй байдлын эрсдэлүүд—голдуу эрэгтэй ажилчдын урсгалтай холбоотойгоор бэлгийн хүчирхийлэл ба доромжлолын эрсдлийг нэмэгдүүлэх—ажлын байрын эрүүл мэнд ба аюулгүй байдлын (ЭМАБ) эрсдэлүүд, мөн Дорноговьд нийтлэг тохиолддог байгалийн аюулаас (маш өндөр халуун, маш хүйтэн, тоос шороон шуурга, ой шаталт) үүдэлтэй эрсдэлд өртөх зэрэг багтана. Эдгээр нөлөөллийг агаарын чанар, дуу ба чичиргээ, замын хөдөлгөөн, олон нийтийн эрүүл мэнд–аюулгүй байдал–хамгаалалт, ажилчдын байрлах газар, ослын бэлтгэл, хөдөлмөрийн удирдлага, ажилчдын урсгалын удирдлага, бохирдлын урьдчилан сэргийлэлтийн, хог хаягдлын менежмент ба ханган нийлүүлэлтийн сүлжээний менежментийг багтаасан олон төрлийн удирдлагын төлөвлөгөөний аргаар багасгана. ТХН хэрэгжилтийг хянаж, ПР2 ба ПР 4 стандартад нийцүүлэн зан төлөвийн код, ялгаварлан гадуурхах ба доромжлолын бодлого, ЖСХ Үйлдлийн төлөвлөгөөг батлах болно.

Соёлын өвийн судалгаагаар өргөн хүрээний байгаль орчинд археологийн байгууламжийг тогтоосон боловч барилгын ажил нь шууд физик нөлөө үзүүлэхгүй гэж үзэж байна. Үлдсэн эрсдлийг Соёлын өвийг удирдах төлөвлөгөө (СӨУТ) болон гэрээт гүйцэтгэгчээр хэрэгжүүлэх Санамсаргүй олдворын процедурыг ашиглан удирдана.

Үйл ажиллагааны явцад нөлөөллүүд нь жижиг буюу анзаарагдахгүй байх төлөвтэй байна. Гол үйл ажиллагааны эрсдлүүд нь шувуу мөргөх, засвар үйлчилгээтэй холбоотой саад бэрхшээл, боломжит санамсаргүй гоожилт, ЦДҮС ажилтнуудын ажлын байрын эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын эрсдлээс бүрдэнэ. Үйл ажиллагааны БОНУТ эдгээр асуудлуудыг шийдвэрлэх бөгөөд биологийн олон янз байдлыг үргэлжлүүлэн хянах—ялангуяа шувуун ашиглалтын судалгаанд—мөн онцгой байдлын бэлтгэлүүдийг дэмжих болно.

Оролцогч талуудын оролцоо өргөн хүрээтэйгээр хийгдсэн бөгөөд үүнд хүрээ тодорхойлох зөвлөлдөөн, анхаарлын бүлгийн хэлэлцүүлгүүд, гол мэдээллэгчүүдтэй ярилцлага, дөрвөн хохирогдсон суманд малчин өрхийн судалгаанууд орно. Оролцоо барилгын үе шат болон үйл ажиллагааны хугацаанд ТХОХ-ны дагуу үргэлжлэх болно. Бүх оролцогч талуудад нээлттэй, нэрээ нууцлах боломжтой олон үе шаттай гомдлын механизм төслийг хэрэгжүүлэх бүх хугацаанд ажиллах болно.

Төслийн Байгаль орчин, Нийгмийн Үйл ажиллагааны Төлөвлөгөө ("БОНУАТ") боловсруулагдаж, Төслийн үйл ажиллагааг ЕСБХБ-ны худалдан авалтын шаардлагад нийцүүлэн зохион байгуулахын тулд Хэрэглэгчтэй зөвшилцөж баталсан. Төсөл хэрэгжүүлэх нэгж байгуулагдсан бөгөөд Төслийн Гүйцэтгэлийг Дэмжих зөвлөх нь удирдлагын төлөвлөгөөг боловсруулах, Төслийг Банкны шаардлагын дагуу болон батлагдсан БОНУАТ ба БОНУТ-т нийцүүлэн хянахад дэмжлэг үзүүлэх болно. Банк нь Хэрэглэгч ба LESA-аас ирүүлсэн Байгаль орчин, Нийгмийн тайлан, шаардлагатай бол Төслийн газар дээрх хяналт шалгалтын айлчлалын замаар Төслийн хэрэгжилтийг нарийвчлан хянах болно.

Ногоон үнэлгээ:

Төслийн зорилтууд Парисын хэлэлцээрийн бууруулах зорилттой нийцэж байгаа бөгөөд энэхүү төсөл нь "Цахилгаан дамжуулалт ба түгээх, үүнд эрчим хүчний хүртээмж, эрчим хүч хадгалах, эрчим хүчний эрэлт талын менежмент" гэсэн ангиллын дор олон улсын хөгжлийн банкны хамтарсан жагсаалтанд орсон байна. Төсөлд материаллаг физик цаг уурын эрсдэлүүдийг тодорхойлж, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн. Төсөл нь дасан зохицох үндэсний бодлого эсвэл өргөн системийн цаг уурын тэсвэртэй байдлын эсрэг зөрчлөөс гадна байна. Иймээс энэ нь Парисын хэлэлцээрийн дасан зохицох зорилтуудтай нийцэж байна.

Ногоон санхүүжилт

ЕСБХБ-ны санхүүжилтийн зарим хэсэг нь ногоон санхүүгийн ангилалд орно, учир нь энэ нь уур амьсгалын нөлөөллийг бууруулах зорилтуудыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг дэмждэг. Ангиллыг ЕСБХБ -ийн хөрөнгө оруулалтын ногоон санхүүгийн ангиллыг тодорхойлох аргачлалын дагуу хийдэг бөгөөд "Цөмийн бус, маш бага нүүрстөрөгчийн цахилгаан эрчим хүчний нийлүүлэлтийг дэмждэг цахилгааны шинэ талбайн дамжуулалт эсвэл түгээлт" үйл ажиллагаанд зориулсан тусгай зааврыг хэрэгжүүлнэ.

Техникийн хамтын ажиллагаа:

- Боломжийн судалгаа ба техникийн хяналтыг бэлтгэхэд зөвлөх үйлчилгээ, ЕСБХБ -ийн Хувьцаа эзэмшигчийн тусгай сан (ХЭС) санхүүжүүлнэ.
- Байгаль орчин, нийгмийн судалгаанд зөвлөх үйлчилгээ, ЕСБХБ -ийн Хувьцаа эзэмшигчийн тусгай сан (ХЭС) санхүүжүүлнэ.
- Үндэсний байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээнд зөвлөх үйлчилгээ, ЕСБХБ -ийн Хувьцаа эзэмшигчийн тусгай сан (ХЭС) санхүүжүүлнэ.
- Шувуу судлалын сургалтад зөвлөх үйлчилгээ, ЕСБХБ -ийн Хувьцаа эзэмшигчийн тусгай сан (ХЭС) санхүүжүүлнэ.
- Төслийн хяналтын инженерийн үйлчилгээний зөвлөх үйлчилгээ, ЕСБХБ -ийн Хувьцаа эзэмшигчийн тусгай сан (ХЭС) эсвэл олон улсын донор санхүүжүүлэх болно.

- Шинэчлэх эрчим хүчний үндэсний шилдэг төвийг байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх, эдгээр нь шударга, хүртээмжтэй эрчим хүчний шилжилтийг хангаж, ЕСБХБ -ийн Хувьцаа эзэмшигчийн тусгай сан (ХЭС) эсвэл олон улсын донор санхүүжүүлэх болно.

Харилцагчийн холбоо барих мэдээлэл:

Холбоо барих хүний нэр:

Ноён Мөнхтөр Э,

Ахлах мэргэжилтэн

Стратеги, төлөвлөлтийн хэлтэс

Утас:

+976-51-263094

Вэбсайт: [Эрчим хүчний яам | Эхлэл](#)

И-мэйл: munkhtur@energy.gov.mn

Факс: байхгүй

Шуудангийн хаяг:

Төрийн барилга XIV, Чингисийн өргөн чөлөө, Хороо - 3, Хан-Уул дүүрэг, 17060 Улаанбаатар, Монгол улс

Шилжилтийг ойлгох нь

Шилжилтийн нөлөөллийг хэмжих чиглэлд ЕСБХБ-ны баримталдаг арга хандлагын талаарх нэмэлт мэдээллийг [эндээс](#) авна уу.

Бизнес боломжууд

Бизнес боломжууд болон худалдан авалтын талаар үйлчлүүлэгч компанитай холбогдоно уу.

ЕСБХБ-тай хамтран ажиллах боломжууд (худалдан авалттай холбоогүй)-ын талаар сонирхвол дараах утасны дугаар, цахим хаягаар холбоо барина уу.

Утас: +44 20 7338 7168

Цахим шуудан: projectenquiries@ebrd.com

Төрийн хэвшлийн төслүүдтэй холбоотой мэдээлэл авахыг хүсвэл [ЕСБХБ-ны Худалдан авалт](#) хэсэгт зочилно уу.

Утас: +44 20 7338 6794

Цахим шуудан: procurement@ebrd.com

Ерөнхий лавлагаа

Дэлгэрэнгүй лавлагааг [ЕСБХБ-ны Лавлагааны маягт](#) ашиглан авах боломжтой.

Байгаль орчин, нийгмийн бодлого (БОНБ)

[БОНБ](#) болон холбогдох Гүйцэтгэлийн Шаардлагууд (ГШ) нь ЕСБХБ-ны “байгаль орчинд ээлтэй, тогтвортой хөгжил”-ийг хөхиүлэн дэмжих үүрэг амлалтаа биелүүлэхэд баримтлах арга замуудыг тодорхойлдог. БОНБ болон ГШ-д үйлчлүүлэгчийн зүгээс олон нийтийн мэдээлэл, хэлэлцүүлгийн талаарх үндэсний хууль тогтоомжийн холбогдох заалтуудыг дагаж мөрдөх, мөн оролцогч талуудын санал гомдол, ялангуяа үйлчлүүлэгч ба төслийн байгаль орчны болон нийгмийн гүйцэтгэлийн талаарх санал гомдлыг хүлээн авч, шийдвэрлэдэг гомдол барагдуулах механизм бий болгох тухай тодорхой заалтууд багтсан байдаг. ЕСБХБ нь аливаа төслийн байгаль орчны болон нийгмийн эрсдэл, нөлөөллийн мөн чанар, цар хүрээнд дүйцүүлэн, тухайн төслийн улмаас үүсэх эрсдэл, үр нөлөөллийн тухай мэдээллийг шаардлагын дагуу ил болгох, эсвэл оролцогч талуудтай утга учиртай зөвлөлдөх, тэдний санал хүсэлтийг харгалзан үзэж, хариу өгөх нэмэлт шаардлагыг үйлчлүүлэгчиддээ тавьдаг.

Энэ чиглэлд ЕСБХБ-ны хэрэгжүүлдэг практикийн талаарх нэмэлт мэдээллийг [БОНБ](#)-д оруулсан болно.

Бүрэн төгс байдал ба комплаенс

ЕСБХБ-ны Комплаенс хариуцсан Захирлын Ажлын алба (КЗАА) нь сайн засаглалыг хөхиүлэн дэмжиж, олон улсын шилдэг практикт нийцүүлэн Банкны бүхий л үйл ажиллагаан дахь бүрэн төгс байдлыг хамгийн дээд стандартаар хангахад анхаарч ажилладаг. Төслүүдийн зүгээс Банкинд бүрэн төгс байдал, нэр хүндийн хувьд хүлээн зөвшөөрөх боломжгүй эрсдэл үүсгэхгүй байх нөхцлийг хангахын тулд тус Банк бүх үйлчлүүлэгчийнхээ бүрэн төгс байдалд нарийвчилсан үнэлгээ хийдэг. Банк аливаа асуудлыг төслийн үнэлгээг батлах үе шатанд илрүүлэн тогтоож, шийдвэрлэх нь Банкны транзакцийн бүрэн төгс байдлыг хангах хамгийн үр дүнтэй арга зам гэж үзэж байна. КЗАА нь эдгээр хамгаалалтын арга хэмжээг авахад голлох үүрэг гүйцэтгэж, мөн төслүүдийн хөрөнгө оруулалтын дараах бүрэн төгс байдлын эрсдлийг хянахад тус дөхөм үзүүлдэг.

Түүнчлэн, КЗАА нь ЕСБХБ-ны санхүүжүүлсэн төслүүдтэй холбоотой залилан мэхлэлт, авилга, хээл хахууль болон буруу үйлдлийн талаарх гомдлын мөрөөр судлан шалгах үүрэгтэй. Банкны ажилтнууд, эсвэл гадна байгаа хэн ч бай залилан мэхлэлт болон авилгал үйлдэгдсэн хэмээн сэжиглэж буй тохиолдолд Комплаенс хариуцсан захиралд compliance@ebrd.com цахим шуудангийн хаяг руу бичгээр илтгэх ёстой. Мэдээлэгдсэн бүхий л асуудлын мөрөөр хянан шийдвэрлэх ажлыг КЗАА гүйцэтгэнэ. Нэр

хаягтай болон нэр хаяггүй бүх мэдээллийг шалгана. Мэдээллийг Банкны албан ёсны хэл болон үйл ажиллагаа явуулдаг улс орнуудын хэлний алинаар ч үйлдэж болно. Ирүүлсэн мэдээлэл нь чин сэтгэлийн байх ёстой.

Мэдээллийн хүртээмжийн бодлого (МХБ)

МХБ нь 2020 оны 1 дүгээр сарын 1-нээс хүчин төгөлдөр хэрэгжиж эхэлснээс хойш ЕСБХБ мэдээллийг хэрхэн олон нийтэд ил тод болгох, өөрийн стратеги, бодлого болон үйл ажиллагааны талаарх мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэн сурталчлах чиглэлд оролцогч талуудтай хэрхэн зөвлөлдөх арга замуудыг тодорхойлсон байдаг. ЕСБХБ-ны вэб сайтаас ямар мэдээлэл авах боломжтойг мэдье гэвэл [Мэдээллийн хүртээмжийн бодлого](#) хуудсанд зочилно уу.

Мэдээлэл авах тодорхой хүсэлтээ [ЕСБХБ-ны Лавлагааны маягт](#) ашиглан илгээх боломжтой.

Төслийн хариуцлагын хараат бус механизм (ТХХБМ)

Хэрэв байгаль орчин, нийгэм болон мэдээллийн ил тод байдалтай холбоотой санал гомдлоо үйлчлүүлэгч болон Банкинд тавьж шийдвэрлүүлэх (жишээлбэл: үйлчлүүлэгчийн Төслийн түвшний гомдол барагдуулах механизмаар дамжуулж, эсвэл Банкны удирдлагатай шууд харилцах замаар) оролдлого, хүчин чармайлт нь амжилтгүй болвол, хувь хүн болон байгууллагууд санал гомдлоо ЕСБХБ-ны Төслийн хариуцлагын хараат бус механизм (ТХХБМ)-аар дамжуулан шийдвэрлүүлэхийг зорьж болно.

ТХХБМ нь Төсөлтэй холбоотой бусдад хор хохирол учруулсан (эсвэл учруулж болзошгүй) гэж үзэж буй асуудлуудыг хараат бусаар хянан шалгадаг. Энэхүү Механизмын зорилго нь байгаль орчин, нийгэм болон мэдээллийн ил тод байдалтай холбогдох асуудлуудыг шийдвэрлэх талаар Төслийн оролцогч талуудын хоорондох яриа хэлэлцээг дэмжих; Банк өөрийн [Байгаль орчин, нийгмийн бодлого](#), эсвэл [Мэдээллийн хүртээмжийн бодлого](#)-ын Төсөлд холбогдох заалтуудыг дагаж мөрдсөн эсэхийг тогтоох; мөн шаардлагатай тохиолдолд Банкны зүгээс эдгээр бодлогод үл нийцсэн зөрчлийг арилгах, түүний зэрэгцээ цаашид тийм зөрчил гарахаас урьдчилан сэргийлэхэд оршино.

ТХХБМ болон түүний эрх үүргийн талаар илүү ихийг мэдэхийг хүсвэл [Төслийн хариуцлагын хараат бус механизмын вэб сайт](#), хянан шалгуулах хүсэлт тавих бол [Хүсэлт](#) хаягаар тус тус хандана уу. Эсвэл ТХХБМ-ын талаар, мөн санал хүсэлт хэрхэн тавих тухай чиглэл заавар, нэмэлт мэдээлэл авах бол ipam@ebrd.com цахим шуудангаар хандаж болно.